

**QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ**

V/v **yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự**

TÒA ÁN NHÂN DÂN THÀNH PHỐ SÓC TRĂNG, TỈNH SÓC TRĂNG

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Bà Lý Bích Khiêm.

Thư ký phiên họp: Ông Nguyễn Công Linh - Thư ký Tòa án nhân dân thành phố Sóc Trăng, tỉnh Sóc Trăng.

Đại diện Viện Kiểm sát nhân dân thành phố Sóc Trăng, tỉnh Sóc Trăng tham gia phiên họp: Bà Phạm Thúy Trang - Kiểm sát viên.

Ngày 18 tháng 01 năm 2023, tại trụ sở Tòa án nhân dân thành phố Sóc Trăng, tỉnh Sóc Trăng mở phiên họp công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 03/2023/TLST-VDS ngày 06 tháng 01 năm 2023 về việc yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 03/2023/QĐST-VDS ngày 09 tháng 01 năm 2023, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- *Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:* Ông Lý H, sinh năm 1931 (có mặt)

Địa chỉ: Số 70 (số cũ 64), đường PNL, phường M, thành phố S, tỉnh S.

- *Người bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp cho người yêu cầu:* Luật sư Võ Hoàng A (có mặt).

Địa chỉ: Số 986, Q1 1A, khóm B, phường M, thành phố S, tỉnh S.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

- *Theo đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự ngày 26 tháng 12 năm 2022 và lời trình bày của người yêu cầu ông Lý H tại phiên họp thì:*

Ông H và bà Lưu Hương M, sinh năm 1938 là vợ chồng, sống chung tại số 70 (số cũ 64), đường PNL, phường M, thành phố S, tỉnh S. Quá trình chung sống, bà M bị tai biến, không còn khả năng đi lại, không còn nghe được và nói được. Mọi sinh hoạt cá nhân không tự làm được mà phải có người khác chăm sóc. Kết luận giám định pháp y tâm thần về y học thì bà Mai có bệnh lý tâm thần, mất trí không biết định, về năng lực bà Mai mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi.

Lý do: Để ông làm đại diện hợp pháp cho bà Lưu Hương M thực hiện các thủ tục pháp lý theo quy định của pháp luật.

Ông H làm đơn yêu cầu Tòa án tuyên bố bà Lưu Hương M, sinh năm 1938 bị mất năng lực hành vi dân sự. Đồng thời công nhận ông Lý H, sinh năm 1931 là người đại diện hợp pháp của bà M.

Người bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp cho người yêu cầu là Luật sư Võ Hoàng A trình bày: Theo chứng cứ người yêu cầu đã cung cấp đảm bảo về việc bà Lưu Hương M mất năng lực. Tuy nhiên ông Lý H hơi bị lảng tai nhưng ý chí đều thông minh và minh mẫn, đối với yêu cầu thì có phần yêu cầu công nhận ông Lý H là người đại diện hợp pháp của bà Mai, theo quy định của Chính phủ người giám hộ là do nhân dân, yêu cầu nghi nhận ông H là người giám hộ nếu Tòa án không ghi nhận được thì nói rõ để chúng tôi cầm quyết định đi Ủy ban.

- Tại phiên họp vị đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố Sóc Trăng phát biểu ý kiến về việc tuân thủ pháp luật tố tụng trong quá trình giải quyết việc dân sự ở giai đoạn sơ thẩm và tại phiên họp:

Thẩm phán và Thư ký đã tuân thủ đúng các quy định của Bộ luật tố tụng dân sự năm 2015. Về nội dung: Sau khi phân tích nội dung đơn yêu cầu của bà Hiệp, căn cứ vào các tài liệu, chứng cứ trong hồ sơ việc dân sự đề nghị Thẩm phán giải quyết chấp nhận đơn yêu cầu của ông Lý Hên.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp, ý kiến của đương sự và đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố Sóc Trăng tại phiên họp, Tòa án nhân dân thành phố Sóc Trăng, tỉnh Sóc Trăng nhận định:

[1] Về tố tụng: Ông Lý H yêu cầu tuyên bố bà Lưu Hương M, sinh năm 1938; Địa chỉ: Số 70 (số cũ 64), đường PNL, phường M, thành phố S, tỉnh S mất năng lực hành vi dân sự. Căn cứ vào khoản 1 Điều 27, điểm a, khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39 Bộ luật Tố tụng dân sự năm 2015. Tòa án xác định đây là yêu cầu dân sự về việc tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân thành phố Sóc Trăng, tỉnh Sóc Trăng.

[2] Xét yêu cầu của ông Lý H về việc yêu cầu tuyên bố bà Lưu Hương M, sinh năm 1938; Địa chỉ: Số 64, đường PNL, phường M, thành phố S, tỉnh S mất năng lực hành vi dân sự, thấy rằng:

Bà Lưu Hương M hiện bị tai biến không còn khả năng đi lại, không còn nghe được và nói được. Mọi sinh hoạt cá nhân không tự làm được mà phải có người khác chăm sóc. Căn cứ Điều 376 Bộ luật tố tụng dân sự năm 2015, ông Lý H có quyền yêu cầu Tòa án tuyên bố bà Lưu Hương M là người mất năng lực hành vi dân sự.

Tại kết luận giám định pháp y tâm thần số 423/2022/KLGĐYC ngày 21/12/2022 của Trung tâm pháp y tâm thần Tây Nam Bộ kết luận bà Lưu Hương M, sinh năm 1938, giới tính: nữ; về y học: Hiện tại đương sự có bệnh lý tâm thần, mất trí không biệt định (F03-ICD10); Về năng lực: Hiện tại đương sự mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi.

Theo quy định tại khoản 1 Điều 22 Bộ luật dân sự năm 2015 “*Khi một người do bị bệnh tâm thần hoặc mắc bệnh khác mà không thể nhận thức, làm chủ được hành vi thì theo yêu cầu của người có quyền, lợi ích liên quan hoặc của cơ quan, tổ chức hữu quan, Tòa án ra quyết định tuyên bố người này là người mất năng lực hành vi dân sự trên cơ sở kết luận giám định pháp y tâm thần*”. Như vậy, có đủ cơ sở kết luận bà Lưu Hương M, sinh năm 1938, giới tính: nữ là người mất năng lực hành vi dân sự. Do đó, yêu cầu của ông Lý H là có căn cứ chấp nhận.

[3] Ông Lý H là chồng của bà Lưu Hương M sống chung tại số 70 (số cũ 64), đường PNL, phường M, thành phố S, tỉnh S theo giấy chứng nhận kết hôn vào ngày 17/12/2010 tại Ủy ban nhân dân phường 1, thành phố Sóc Trăng, tỉnh Sóc Trăng. Căn cứ khoản 3 Điều 53 của Bộ luật dân sự ông Lý H là người giám hộ đương nhiên của bà Lưu Hương M, không thuộc trường hợp Tòa án phải chỉ định người giám hộ là phù hợp quy định tại Điều 378 của Bộ luật tố tụng dân sự.

[3] Như đã phân tích nêu trên lời đề nghị của Kiểm sát viên về nội dung là có căn cứ chấp nhận.

[4] Về chi phí tố tụng khác: Chi phí Trung cầu giám định ông Lý H đã thực hiện xong.

[5] **Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự:** Ông Lý H là người cao tuổi thuộc trường hợp miễn tiền lệ phí theo quy định tại điểm đ khoản 1 và khoản 2 Điều 12 Nghị quyết số: 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ vào khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39, khoản 1 Điều 149, Điều 161 và các Điều 370, Điều 371, Điều 372; Điều 376, Điều 378 Bộ luật tố tụng dân sự;

Căn cứ vào khoản 1 Điều 22 Bộ luật dân sự năm 2015;

Căn cứ vào điểm đ khoản 1 và khoản 2 Điều 12 Nghị quyết số: 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

1. Chấp nhận yêu cầu của ông Lý Hên.

Tuyên bố: Bà Lưu Hương M, sinh năm 1938. Địa chỉ: Số 70 (số cũ 64), đường PNL, phường M, thành phố S, tỉnh S là người mất năng lực hành vi dân sự.

2. Về chi phí tố tụng khác: Chi phí Trung cầu giám định ông Lý H đã thực hiện xong.

3. **Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự:** Ông Lý H là người cao tuổi thuộc trường hợp miễn tiền lệ phí theo quy định tại điểm đ khoản 1 và khoản 2 Điều 12 Nghị quyết số: 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

4. Người yêu cầu có quyền kháng cáo quyết định này trong thời hạn 10 (mười) ngày kể từ ngày Tòa án ra quyết định để yêu cầu Tòa án nhân dân tỉnh Sóc Trăng giải quyết theo thủ tục phúc thẩm. Viện kiểm sát có quyền kháng nghị theo quy định của pháp luật tố tụng dân sự.

5. Trường hợp quyết định được thi hành theo quy định tại Điều 2 Luật Thi hành án dân sự, thì người được thi hành án dân sự, người phải thi hành án dân sự có quyền thỏa thuận thi hành án, quyền yêu cầu thi hành án, tự nguyện thi hành án hoặc bị cưỡng chế thi hành án theo quy định tại các Điều 6, 7, 7a, 7b và 9 Luật Thi hành án dân sự; Thời hiệu thi hành án được thực hiện theo quy định tại Điều 30 Luật Thi hành án dân sự.

Nơi nhận:

- TAND tỉnh Sóc Trăng;
- VKSND TPST;
- Chi cục THADS TPST;
- Người yêu cầu;
- UBND phường 1, TPST;
- Lưu: Hồ sơ vụ việc dân sự.

THẨM PHÁN – CHỦ TỌA PHIÊN HỢP

đã ký

Lý Bích Khiêm